

Redaktionelt forord

I moderne samfund er turisme kommet til at spille en vigtig rolle – både som en integreret del af en ny livsstil og som en måde at tjene penge på. Også i Danmark spiller turisme en vigtig rolle, men det er ikke for alvor erkendt, at der her ligger mange økonomiske og kulturelle udviklingsmuligheder, der endnu ikke er tilstrækkeligt udnyttet. Dette temanummer af *Økonomi & Politik* søger at tegne et bredt billede af dansk turisme og dansk turismeforskning og peger på nye veje for turismen i praksis og for turismeforskningen. *Janne J. Liburd* er temaredaktør og har samlet en kreds af danske turismeforskere.

Janne J. Liburd fremhæver, at selv om turismen betyder meget økonomisk i Danmark, er feltet forskningsmæssigt af nyere dato. Det omfatter i dag både en række socio-økonomiske og kulturelle dimensioner, men der kræves en opgradering og koordination af den humanistiske og samfundsvidenskabelige forskning. Dermed skabes der muligheder for at besvare en række af de aktuelle udfordringer, som erhvervet står overfor. En af vejene frem er at udvikle samarbejdet mellem de forskellige offentlige og private interessenter inden for sektoren og skabe bedre kontakter mellem forskere og praktikere. Dette kan sikre en nytænkning i turismen.

Henrik Halkier interesserer sig for konjunkturerne i turismen, og hvordan man kan

vende de senere års nedgang til opgang. Der argumenteres for, at en række eksisterende traditioner må vige for nødvendige forandringer – gennem store skridt snarere end små justeringer. Turismepolitik har levet sit eget lidt stille liv, men må integreres i bredere og mere innovative erhvervspolitiske strategier. Til at forstå denne udvikling kan der hentes inspiration i teorier om politiske processer og politiske institutioner alt imens der rettes opmærksomhed mod svagheder og mangler i såvel den private som den offentlige indsats.

Jie Zhang og *Anders Hedetoft* retter opmærksomheden mod turismens betydning i nationaløkonomien gennem de såkaldte satellitregnskaber. Hermed får vi indblik i nogle udbuds- og efterspørgselsrelaterede aspekter af turismen, og vi kan sammenligne med udviklingen i andre lande. Artiklen fokuserer også på de produkter, som turisterne mere konkret efterspørger, nemlig både de produkter der direkte kan klassificeres som turismekaraktéristiske, og de produkter der har en mere almen karakter og er ikke-turismekaraktéristiske. Med disse metoder kan vi få en dybere indsigt i forskellige økonomiske parametre af turismen i Danmark og ultimativt drage sammenligninger med andre lande og tilpasse relevante strategier.

Feriehuset er et omdrejningspunkt for en stor del af turismen i Danmark. *Jacob R. Kirke-*

gaard Larsen og *Anette Therkelsen* sætter sig for at granske feriehusets rolle i en bredere kontekst. Således pointerer de, at det ikke blot er de forskellige faciliteter i selve feriehuset, der er centrale for et godt ophold. Det er i høj grad også de lokale omgivelser, som feriehuset er placeret i, og de oplevelser der knytter sig hertil, der er væsentlige for turisterne. Til grund for denne erfaring ligger en detaljeret undersøgelse blandt danske og udenlandske familier på ferie. For en fremtidig udvikling af feriehuset må disse aspekter altså medtænkes i en turismestrategi.

Danmark markedsføres også i udlandet med henblik på at få nye turister. *Szilvia Gyimóthy* og *Carina Ren* studerer i deres artikel markedsføringen af Danmark som nation i forbindelse med verdensudstillingen i Shanghai i 2010. Artiklen fokuserer på, hvordan »branding« har udviklet sig som begreb og som praksis. Interessant er navnlig modsætningerne mellem de hensigter, som de danske udstillere havde med den danske pavillon, og den måde som de enkelte tilbud blev oplevet på af det besøgende kinesiske publikum. Dette rejser en række dilemmaer for denne type »branding«.

Uden for temanummerets rammer bidrager *Heine Andersen* med en analyse af samfundsforskningens konkurrenceudsættelse. Der er sket en forskydning i forskningsfinansieringen fra færre faste basismidler til universiteterne til løse projekt- eller programmidler, som på en eller anden måde afhænger af efterspørgsel og performance. Det har fået konsekvenser kvantitativt – i retning af mere anvendelsesorienteret forskning – såvel som kvalitativt. Kvaliteten af forskningen kan trues ved at kun forskningsrådene og nogle af de private fonde sikrer offentlighed om bevillingsprocedurer og resultatvurderinger, der ellers er forudsætning for fagkyndig kvalitetssikring. Dermed kan uigennemsigtige, evt. politiserede, konkurrenceforhold undergrave kvaliteten, stik mod de erklærede hensigter.

Temanummeret afsluttes med en Politisk Kronik for foråret 2010 af *Lars Bille*.

Martin Marcussen og Karsten Ronit
Ansvarshavende redaktører